

QUÆRES II.

343 Confessorius dixit in Confessione quælla verba sollicitationis; puer autem simplex, qui vim verborum ignorabat, n̄ malo tunc cogitavit, sed post mulierem temporis maris data cognovit, quod Confessorius in honesta volerit, unde petis, ob alio Confessario, a te necatur primum Confessorium denunciare?

C. A. num. 79. & tunc habet ut sequitur:

Respondit unus, non teneri. Alius eam obligatam esse dicit ad denunciandum. Tertius dicit, omnia delicta tam publica, quam privata, spatio usq̄ annorum prescribitur, de communī patrīac. qu. 10. num. 1. excepta heresi, qua numerum prescribitur; ex eodem num. 37. si ergo a die confessionis canonicæ cum verbis sollicitationis, usq̄ ad cognitionem vniuersitatem illorum, transvergunt anni, non teneat denunciare, quia sola heresi non prescribitur, utique illius suscipio procedens a delicto, quod non est formaliter heresi.

549 Ego dico, pueram ad nihil teneri, quia cum ignoraverit tunc significacionem, & cum illorum verborum, sicut tunc non contraria obligacionem denunciandi, que supponit notitiam illorum verborum, ita neque deinde contrarie in hoc casu, cum post mulierem temporis venient in cognitionem sensu illorum verborum, & sic sollicitatio, tunc cognita non potest dici facta immediate ante, vel post confessionem.

Hec Bordon. vid. num. 61.

C A P U T XI.

De decima Clausula: Aut cunctis illicitis, & honestos sermones, sive tractatus habentur:

557 R̄imus Confessorius dixit ponitentem: Si esse seculariorum, tecum number.

2 Memor esto mei, quia te ex corde diligio.
3 Excepta me bodie domi tua, qui habeo tecum loqui.
4 Hoc tu peccata cadere me feceris in pollutionem invenitiam.

5 Mulieri confiteri volenti dixit: Nolo te audire in confessione, quia amare sui captus sum, ne tibi, & miseri digni malo convingas.

6 Mulieri in confessione sollicitantem respondit: Estne hic locus similia loquendi? seu: Filia, hic non est locus de hac materia loquendi.

7 Vel respondit eidem: Deest ne locis aut tempis hec loquendi.

8 Nam concubinum objurgavit ex zelotypia, quod cum alio se impuniceret.

9 Dixit: Cur etiam mecum non es hominem?
10 Dicit: Venient in dominum, & promitte mihi facere, quod volunt.

11 Mulieri confitenti desiderium libidinosum dixit: De hac ages mecum post Confessionem.

12 Mulicu in confessione superius graviter conquerentia verbi turpibus sibi a quotidaneo juvante dicit, dixit: quid caput semper obtundis? certe, si alius charus sibi dixisset, non questa esset. An sint denunciandi?

In his, & similibus casibus, ut locum habeat difficultas, omnino supponendum est, hujusmodi actiones factas esse in confessione, aut proxime ad confessionem immediate ante, aut post, vel occasione, aut praetextu confessionis, vel in confessionario, aut cum simulacione confessionis, juxta septem capita denunciationis ex num. 518, extra quæ si contingat, nullo pacto patitur quæ denunciationis: hoc premisso,

558 Ad primum, & secundum, negat Bordon. num. 34, quia verba non important peccatum mortale, & solam explicant pudicum affectum qui repetitur inter conjugis.

Resp. Utrumque esse denunciandum, Diana par. 6. tract. 9. refol. 33. quia prefata verba sine aliqua occasione in confessione dicta, sunt impingentes ad confessionem, & excitativa ad venetem, ac proinde honestam, quia mulier de pulchritudine laudare non est sermones honestos habere.

Affirmat Diana cit. Peyr. Bonac, quia laudatio est graviter peccaminosa, nam est imperitum ad confessio- nem, & hujusmodi laudibus amantes solent mulieres trahere, & incitare ad amorē; non sunt verba honesta.

facta in confessione, quatenus est moraliter conjuncta cum verbis habitis in confessione, p̄ se ordinatis ad tractandum in honestum in domo: nam animus ex falso etiam nullo, & sola attentione declaratur, l. legatio, §. fin. ff. de alim. legat. & factum aliquis ipsum judicat, l. cum probatio, ff. probat. Bordon. in Man. Consult. foli. 25. v. num. 593.

560 Ad 4. Respondit. Esse denunciandum, Bordon. num. 54, quia illi est sermo valde mentem penitentis turbans in ordine venero, ac proinde in honestus; & multo magis, si apertæ delectationem, aut pollutionem volutariam intra confessionem habitat, non est autem denunciandum, si id speciat mulieri extra confessionem, quia non habent capitula relata n. 557. Leander tract. 5. Septembri 1665, etiam si Confessorius dixerit, literari illam ad eam mettere suum consanguineum. Nam in traditione incipit sollicitatio, & in lectione perficitur. Quod si mulier epistolam non legeret, sed combuteret, non esset denunciandum, quia ignorat, quid continetur: nisi Confessorius per verba, aut signa expressisset. Bordon. num. 56.

568 Ad 2. Resp. Non esse denunciandum, Diana par. 1. tract. 4. refol. 3. in fine, ob rationem de n. 503. & 504, nisi de ea missione monus penitentem, iuxta dicta in n. 508. Bordon. in Man. consult. foli. 25. v. num. 58.

561 Ad 5. Negat Bordon. num. 55, quia per ea verba potius colligitur detestatio sollicitationis ob malum, quod sequetur.

562 Ad 3. Difficilis non procedit de dono spirituali, aut religioso, sed de insolito, puta si donaret annulium mulieri, pugionem, aut quid simile puer.

Affirmat Trimarchus apud Bordon. num. 60, quia donum magis alicuius, quam verba: Item mulier (ur supponit) nec est pauper, nec annulum perdidit: ergo potest de affectu venero suspiciari, & sic provocari ad libidinem.

Negat Bordon. cit. num. 61, quia donum non ordinatur ex natura sua ad venerem, adeoque non est signum sufficiens, ut mulier suspicetur amorem venerem. Tunc quia mulier sic suplicans temere suspicetur, & peccat: quoniam potest donantis intentionem in bonam partem fuisse, nempe in gratitudinem, si ipsa beneficium aliud ei attulerit, vel ex liberali largitione ex affectu paterno spirituali: Et preferiri, quia quilibet est praesumendus bonus, nisi cerò constet, quod sit malus. Adeoque talis Confessorius non est denunciandum, nisi in honestam intentionem, dum donavit, signis, aut verbis expressis, & tunc est denunciandum ob hujusmodi signa. Diana par. 9. tract. 9. refol. 34. adhæret Bordonio, quando donum est minimi valoris, v. gr. ramulis, flos, &c. adhæret vero Trimarcho, quando, attentione circumstantis personarum, est magni valoris.

570 Difficilis est de Confessatio, qui in actu, aut occasione confessionis dedit donum, insolito mulieri, v. gr. annulium, nil dicens; pot aliquos autem dies accedit ad ejus donum, & cum ea in honesta tractavit.

Non esse denunciandum, tenet Tancredi tom. 4. tract. 1. de Panis. quest. 11, quia illa donatio nec implicitè, nec explicite sollicitatio, aut tractatus in honestus, & prava illa voluntas potius contingere temporis intermedio.

Dico tamen esse denunciandum, iuxta dicta num. 506. 507. & 559, quoniam exitus probat donum fuisse datum animo aliciendi ad honesta opportuno tempore tractanda. Unde quando fuit datum, incipit sollicitatio, nempe in actu confessionis: quando vero post dies fuit exterum offensus animus in honestus, incipit in muliere onus denunciandi.

Inimo, licet donum spirituale, aut temporale solatum, datum mulieri immediate post confessionem non sit ex se sollicitatio, sed signum benevolentia, ac gratitudinis, & actus indifferens, magis inclinans ad bonum, quam ad malum affectum; talis tamen erit, si paulo post sequatur provocatio ad honesta, & tunc pariet onus denunciationis, Bordon. in Man. Consultat. foli. 25. num. 91.

571 Ad 4. Negat Bordon. n. 60, quia homicidium, & consilium ad illud, nec est formaliter, nec virtualiter sollicitatio. Nec offici, quod fecuto homicidio Confessorius habeat rem cum muliere: quia talis actus turpis, licet penderet ex homicidio, quatenus vivente viro deteret opportunitas; non pender immediatè à confessione, cum mediet homicidium.

Ceterum puto, resolutionem pendere debere ab extu, juxta dicta num. 505. & 559, si enim fecuto homicidio Confessorius mulierem requirivit de honestus, est denunciandum: quia factum dat intelligere, consilium de homicidio in confessione datum fuisse ob honesta expedite tractanda, & ut se liberaret à difficultate viri; ac proinde actus in honestus, licet sit physique à confessione remotus, est tamen moraliter proximus illi, utpote conjunctus moraliter cum consilio homicidii in confessione dato. Tum quia homicidium

ore ipsum Confessarii sollicitatoris, aut penitentis fide digni, seu bona fama. Nisi non bene recordetur verborum, Tancr. tom. 4. tral. 2. de Penit. quæst. 23. vel non recordetur, à quo audivit. Aut si quæ audivit, audiuit ab ignotis.

591 Difficilis est; An ille denunciare tenetur, si audiuit à persona levibus, & non sit dignus?

Negat Bordon. n. 94. Leander cit. qu. 57. & apud ipsum, Trullench. Rodt. Port. Corduba, Navar. & Hurt. nam malevoli & maleficis, non est credecendum; sed tantum proidis, & honesti personis, c. Qualiter 24. de accusat. Ratio est, quia denunciator tunc exponeret périculum gravis danni sibi, & Reo; sibi, quia posset notari levitatis, iuxta illud, *Qui cito credidit, levius est corde.* Reo, quia illum exponeret periculo infamia, iuste afflictio, aut poena. Unde non dicitur scire, qui audiuit à persona levi. Henr. & Cord. te monent, ut ipsum, à quo audisti, mittas ad Inquisitorem. Negat etiam Bordon. si penitentis, à quo audiuit, sit mas, sed non juvenis; quia sollicitatio dicta in personam non juvenis, est suspecta de malignitate.

Et universaliter, Bordon. n. 582, ait, in dubio sollicitationis non esse onus denunciandi; quia in dubiis ex una parte quicquid suam posset liberetatem, ex alia favendam est Reo. Tum quia dubia sunt in meliorem partem interpretanda. Item Bordon. in Man. Conf. fols. 25. & n. 108. v. n. 570. 326.

592 Me tamen magis moveat sententia affirmativa, quam tenet Diana p. 4. tr. 5. ref. 28. & Spatharius. Ratio est, quia fundamenta sententia negativa habent locum in aliis criminibus, & Tribunalibus, minimè in causis, & delictis spectantibus ad Sanctum Officium; quia in hoc Tribunalis admittuntur testes inhabiles, excommunicati, perjurii, infames, criminosi de criminibus exceptis, &c. qui sunt peccata fame, & levissime fidei; quod non sit in aliis; & ita non est minimum, si pro his delictis denunciatur dicta personam levium. Pro his ergo non spectat ad te discernere, si persona, à qua audiisti, sit bona fama, & fide digna, vel non; sed ad Inquistores. Cujus rei ratio est, quia delicta heretici, aut suspecta de heresi, sunt ita perniciose Reipublice Christianae, ut ad ea extirpanda oporteat huiusmodi testes admittere.

593 Illum qui id audiuit ex auditu mediato, hoc est à tertia persona media, que id ab alia audiuit, non tenet denunciare: at Bordon. cit. n. 94, quia ex L. 2. 6. Idem habeo, si de aqua pluv. arc. loquendo de auditu mediato dicitur: *Quod audiit, nescire dicet.* Non sic, qui audiuit ex auditu immediato, quia hic habet pro auctore ipsum auctorem sui dicti. At si remittere puto, quod denunciare tenetur, si alias persona media sit fide digna. Bonac. tom. 1. de onere denunci. disp. 6. pag. 893. n. 1. qui id docet quod Edicta extra causas fidei. Quia licet testes ex auditu regulari non probent, nisi à pluribus audiuntur, qui ipsi audierint; dant tamen viam inquirendi ab illis, qui immediatè audierint, aut viderint. Bordon. autem novissimum mecum sentit in Man. Conf. fols. 23. n. 166.

594 Si principalis denunciavit, aut denunciare venit, scientem ad nihil teneri, quia iam eis satisfactum S. Officium, at Bordon. n. 93. Hoc autem dico esse verum, quando sciens se ex auditu immediato à persona sollicitata, quia tunc ejus denunciatio, cum sit tota fundata in autoritate dicentis, non habet maiorem vim, quam denunciatio ipsius personæ sollicitata, nec ei addit majorem fidem. Minime vero, quando sciens ex auditu immediato ipsius confessarii sollicitans, vel quia laeti confessionarii proximus casu ipsum sollicitationis actum audiuit, aut vidit, nam in utroque casu sciens denunciatio addit denunciationi persona sollicitata majorum virtutum, & fidem; quoniam in primo casu addit confessionem extrajudicalem ipsius confessarii, in secundo addit novum testem, ita ut sint duo testes de scientia ejusdem singularium delicti; ac proinde in utroque casu sciens denunciare tenetur, etiam si persona sollicitata denunciaverit.

595 Item addit Bordon. quod sciens non tenetur denunciare, quando persona sollicitata excusat, quia sciens uti accessoriis obligatur eadem lege, qua principialis. Neque hoc puto absurdum verum, quia potest dari

causa legitima, puta prudens periculum gravissimum, aut impotencia in persona sollicitata, quæ non militat in scientia. Illud est verum, quod mortuo confessario exprimat onus denunciationis; quia cessat finis legis, qui est emendatio, & punitus in aliorum exemplum.

Denique subdit Bordon. in Man. Conf. fols. 25. n. 166, quod audiens ab ipso sollicitante, aut a persona sollicitata, que sit bona fama, non tenetur denunciare, si sollicitator se exculpavit coram Inquisitore.

596 Tam in hoc, quam in aliis delictis ad Sanctum Officium spectantibus, denunciare tenetur, qui potest non potest, ex Decr. Alex. VII. Propri. 5. die 24. Septemb. 1653. & licet delictum sit occultum, & delinquens non sit diffamatus; quod in aliis Tribunalibus non procedit: ratio primi, quia de ratione denunciationis est, ut denunciator non tenetur probare delictum. Tum qui denunciator in S. Officio accipitur ut testis. Item sufficit Tribunalis ad diligenter adhibendas. Denique contingere potest, ut praedictam, aut sequentia alia denunciations contra eundem, quibus addita sua denunciatione, Tribunal habeat ius inquirendi contra Reum, & vocandi ad judicium.

Ratio secundi, quia haec delicta sunt contra bonum publicum Reipublice Christianæ, quod praevaleat bono privato, & iusti, quod quis haberet in propriam famam, quando delictum est occultum, aut probari non potest.

597 Eadem ratione denunciare tenetur, qui ea scit sub secreto naturali, etiam si secreto fuerit adjunctum juramentum de non manifestando; quia secretum naturale est bonum privatum, illud autem manifestat est bonum publicum, quoniam illud racete prajudicat bono publico. Bordon. num. 56. Omnimodo tamen excusat signum Sacramentale, quia spectat ad bonum publicum: & potiori iure nec juramentum tenet, quia est de materia mortaliter mala.

598 Non tenetur tamen denunciare, qui scit occasione confilii, quia tacere, quod fecit occasione confilii, spectat ad bonum publicum, ad conservandum, & scilicet opus misericordiae, instruendo ignorantes, & imperitos. Item inductum in favorem non est retorquendum in detrimentum. Bordon. num. 95. & apud ipsum Sancius, & Trimarchus.

599 Mulier sollicitata tenetur personaliter confessarii sollicitantem denunciare; quia haec est obligatio personalis, qua per alium fieri non potest, alias denunciatio est ex auditu alterius.

Qui denunciatur per epistolam sine nomine, non facit accusationem, sed bene verò, si eas proprio nomine, & cognomine subscrivant; qui tamen sunt postea à Tribunalis vocandi, ut iterum iurisdictio deponant.

Mulieres nobiles, & similes, vereri non debent accedere ad Sanctum Officium. Quod si validè vereantur, monere debent Inquistorem per internum, ut mittat domum Notarium ad denunciationem recipiendam. Et ita debent facere Moniales, & puellæ in Monasterio detinente, quæ exire non valent.

Alio internum est confessarii, cui Inquisitor monitus potest dare commissionem, ut recipiat in scriptis, & cum juramento denunciationem. Ex Decret. Sacr. Inquisit. Ronan. iustia Urban. VIII. 27. Septemb. 1624. apud Bordon. cap. 23. de sollicit. num. 89. his verbis: *E quando il pessente tutaria pessima nella medesima residenza;* *Nostro Signore si contenta,* che dal Vescovo, *Inquisitore si dia autorità al Confessore di riceverre per feritura, e con giuramento la denuncia;* per portarla subito a chi gli avrà data l'autorità di pigliarla. Quem modum expertus sum auctor pro recipienda Monialis denunciatione, absque periculo quod denunciants ceteris Monialibus manifestetur.

Qui scit Confessarium sollicitantem, tenetur illum denunciare, etiam si sit amicus.

Non tenetur autem, si prudenter inde timeat grave malum sibi, aut suis conjunctissimis, videlicet patri, marito, fratre, filii, aut fratribus.

Pater non tenetur eum denunciare pater, mater, filius, frater, num. 493. Tancr. tom. 4. tral. 1. qu. 23. Diana part. 1. tral. 4. ref. 6.

600 Si penitentis sollicitata non denunciavit, Confessarius autem ex aliorum denunciations confessus, aut convictus, punitus fuit de eadem sollicitatione ipsius penitentis, denunciare amplius non tenetur; quia non sit bis iudicium in eundem. Tenetur autem denunciare, si

Con-

Confessarius fuit punitus non pro ea, sed pro alia sollicitatione, sive alterius, sive ejusdem penitentis; quia alias non diceretur sufficiente punitus, cum magis puniantur duæ sollicitations, quam una; & tres, quam duæ, &c. Bordon. n. 102. Diana p. 4. tr. 5. ref. 49.

Iudic in causa hereticis, accedit nova probatione novi actus hereticis, Reus iterum punitur. Diana p. 4. tral. 5. ref. 21.

601 Confessarius sollicitans potest à quolibet simpli- ci Confessario absolviri; quia sollicitatio nullo iure est reservata.

In Diocesi vero Neapolitana sollicitatio à Confessario facta in actu confessionis, aut immediate ante, vel post, est casus reservatus sub excommunicatione. Facta vero occasione confessionis est casus reservatus, sed non sub excommunicatione. Primum habetur in Synodo pag. 97. num. 7. secundum ibid. pag. 99. n. 18.

Sollicitans filiam spiritualem confessionis, extra tamen casum confessionis, non est denunciandus; quia hic casus nec sapit suspcionem hereticis, nec in Bullis comprehenditur. Bordon. num. 126.

Q U A R E S I

602 An mulier tenetur denunciare Confessarium sollicitantem, à quo antea plura munera habuit, & sperat habere abesse male sine ratione elemosina?

Negat Sancius apud Dianam part. 10. tr. 13. ref. 46. *N*on quia obligatio gratitudinis circa benefactorem est ex jure naturali, quod prevaleret iuri humano denunciationis. Tum quia talis mulier se privaret beneficis futuri, quod est idem, ac in propriis bonis iacturam sentire. Ideam tenet, si manera sit in persona matris, filiorum, parentum, & fratrum; quia natura gratitudinis non solum obligat pro beneficiis in propria persona suscepit, sed etiam in persona matris, filiorum, parentium, & fratrum.

Respond. Tamen penitentem, aut scientem, tenetur cum denunciare, non obstante iudicio, quod sit emendatus. Diana part. 4. citat. & apud ipsum, Bonac. Suarez, & alii. 4. Specialiter quod sollicitationem, si mulier sollicitata ter aut quater ad ipsum Confessarium accedens, in eo animum libidinosum, & signa libidinis non repert; quem modum amplectitur Diana part. 4. tral. 5. ref. 23. data sententia hac negativa. Ita Leander citat. quæst. 8. & Doctores citat. apud ipsum. 5. Alii id remittunt arbitrio boni viri.

Respond. Tamen penitentem, aut scientem, tenetur cum denunciare, non obstante iudicio, quod sit emendatus. Diana part. 10. tr. 13. ref. 46. *N*on quia obligatio gratitudinis circa benefactorem est ex jure naturali, quod prevaleret iuri humano denunciationis. Tum quia longè maior est obligatio gratitudinis, quam habemus Creatori Summo Benefactori, quām benefactori creato.

Q U A R E S I I

603 Mulier sollicitata, certi cognoscit Confessarium ad id motum esse, non quia male sentiat de Sacramento, sed ex puro fragilitate. An tenetur eam denunciare?

Idetur, quod non, quia Pontifices, ut pater ex V. c. 14. qu. 2. moti sunt ad præcipiendam denunciationem Confessariorum sollicitantium, quatenus præfumant eos male sentire de fide, hinc eos declarant suspectos de fide; cessante autem præsumptione in lege cessat fides. Et cessante suspitione heretici, delictum cessat esse Tribunalis fidei.

Respond. Tamen tenuerit eum denunciare. Præsumption enim est triplex, homini scil. & est conjecturatio concepta in animo alicuius ex aliquibus indiciis, & iuris, & est probabilis conjectura ex certo signo à jure præterito, ita ut eo dato, si non probetur contrarium, habetur pro certo; & denique juris, & de jure, que à lege statuit, tamquam firmum ius, ita ut excludatur omnis probatio in contrarium. Talis in casu sollicitationis est præsumptio, est in qua juris de jure, que facit legem abolitam, & non admittit probationem in contrarium; Constitutiones enim Pontificis relata num. 483. declarant hujusmodi sollicitantes suspectos de heretici, eosque abjurare faciunt, non obstante, quod faciunt se moros ad sollicitandum, non quia male sentient, sed libidinis imperio.

Q U A R E S I II

604 Confessarius post sollicitationem in ipsum actum confessio penitentis se sollicitasse. An denunciatur?

R. Ep. Affirmative, Diana p. 4. tr. 5. ref. 22. Bordon.

num. 98. quia alias quilibet Confessarius sollicitans

Examen Ecclesiastici.

potest denunciationem effugere; nam post sollicitariem, sive penitentis dissentient, sive consenserit, potest ostendere signa doloris, & dicere se penitentem. Tum quia, quod factum jam est, nequit non facti, in leg. belli, §. fact. ff. de capt. & postlim. rever.

Q U A R E S IV

605 An penitentis tenetur denunciare Confessarium, si credat eum esse emendatum?

N Egat Leander tral. 5. de Penitent. disp. 13. quest. 7. & apud ipsum Sotus, Molphei, Naldus, Acugia, Freitas, Port. Peyr. Soufá, Lezana, Caftron. D. Antoni. & alii nonnulli, quia finis denunciationis est emendatio proximi; unde, hac habita, cessat onus denunciationis; quoniam cessat ejus finis. Qui enim docent quod alia delicta.

Hanc sententiam limitat Fagundez pars. 2. libr. 6. cap. 4. numer. 17. dicens, eam procedere de omnibus delictis suspectis de heretici, minimè vero de heretico formalí, quia hujus emendatio difficulter confitare potest. Nec potest abstineat, quia heretici, quam est amplectus, alios doceat. Apud Dianam part. 1. tral. 4. ref. 4. probabilem hanc opinionem ait esse Bordon. in Tribun. fidei cap. 23. num. 98.

606 Signa emendationis, que à denunciatione excludant, dicunt esse. 1. Si delinquens est Sacramentum confessus. Feltus. 2. Si Jubilatum est confectus. Genuensis. 3. Si per triennium bene vixerit. Freitas, Sancius, & alii. 4. Specialiter quod sollicitationem, si mulier sollicitata ter aut quater ad ipsum Confessarium accedens, in eo animum libidinosum, & signa libidinis non repert; quem modum amplectitur Diana part. 4. tral. 5. ref. 23. data sententia hac negativa. Ita Leander citat. quæst. 8. & Doctores citat. apud ipsum. 5. Alii id remittunt arbitrio boni viri.

607 Signa emendationis, & alios hereticibus, aut suspectis de heretici, non est sola emendatio proximi, sed etiam delinquens punio publica ad aliorum exemplum, coercitionem, & securitatem; quod magis urgat, cum respiciat bonum publicum Reipublice Christianæ, quam emendatio fratris, que respicie bonum privatum illius: v. num. 614.

Q U A R E S V

608 Suppono 1. Confessionem ultimam fuisse validam, quia cum immuneret Confessario mutatio loci, confessio cum eo non fuit solumntum ad peccati continuationem; & licet indecenter Confessarius excipiatur, & absolvatur penitentem ab ipso sollicitatum; valde tamen ex jure communi absolvit, si talis confessio non sit causa, & solumntum ad continuationem peccati. Dixi, ex jure communi, quia ex speciali in quibusdam Diocesis interdicunt Confessari sub pena excommunicationis audire Confessionem complices in peccato carnis.

609 Suppono 2. quod si mulier sollicitata redeat ad ipsum Confessarium, qui sollicitavit, ut cum eo confessio, & absolvatur, non tenetur Confessarius monere ipsam, ut denunciet, Bordon. n. 86. quia ex jure naturae nemo tenetur scilicet prodere, n. 493. quod liquet ex ver-

B 6 4 bis

1147.

*Bulla, num. 483. Ut si quis penitentes, quos moverint
fuisse ab aliis sollicitatus, &c. Opimum tamen confi-
lum est, si Confessarius mulierem spontaneam compa-
nione præveniat, Bord. num. 86. His suppositis,*

*610 Res. Mulierem istam teneri denunciare Con-
fessorium. Del. Bene part. 2. disp. 237. fol. 13. per. 2.
Ratio est, quia mulier sollicitata non evitavit onus denun-
cianciæ per hoc, quod confessa sit cum ipso Confessario
sollicitante; quamquam hoc est dannatum ab Alexand. VII.
die 24. Septembris 1665. Propos. 7. neque per hoc, quod
ex lapso tanti temporis iudicatio boni vii cœncatur emen-
datu, ut dictum est num. 606.*

*611 Eam tamen ab opere denunciandi liberabunt au-
tores, qui tenent, penitentem non teneri denunciare
Confessorium, si crederet cum esse emendatum, num. 604.
& 605. Immo ita expedit in talu tenui Lupus in edito
Inquisit. p. 42. 89. cum Acugna. Maximè quia ex lib. 2.
cap. de Apost. prohibetur; ne ultra quinquaginta qua-
tratur de vita vite; aliepus; quamnam ex Faust. &
alii apud Bord. in Trib. fidei cap. 30. n. 9. post tre-
mendum quis presumitur emendatus; et. num. 548. At, ut
hunc adverbio Bord. cit. hoc non procedat quod delicta
ad Inquisitionem spectantia. In edito enim Parmenti
apud ipsum ponitur s. 11. reponit sequens.*

*E quelli, ita quali sara, o hinc auris, o hanc
misericordia qualifigatio easlo pessente al Sanci Officio,
e massime d'Exercit. sone remul come de sopra fato l'ifef-
se pene, e censure a denunciari, n'esse sensati da qual-
sivolta condizioni, e longezza di tempo; onde è ingan-
nano quelli, che perfusa, per offer transversi dici, qm
dici, e zone anni, non esser più obligati a denunciare
è casi al S. Officio; il che però è intende di quelli, che
non hanno mai soddisfatto, e denunciato.*

Q U A R E S . VI.

*612 An premittenda sit ante denunciationem correc-
tio fraterum; si firmiter emendatio speraretur?*

*A*sumaverat, premittendam esse correctionem frater-
um, si poterat emendatio, ita ut ea facta, si fir-
miter credatur emendatio, correctus non sit denunciandus, D. Thomas 2. 4. 33. art. 7. ubi sic: *Quod si ali-
quis occulit malitia, quandoam civitas, trascurat boleum;*
vel si hereticus priuatum hominem à fide aversus, &
qua illa, qui sic occulit peccata, non solum in te peccata, sed
*etiam in aliis; poterit statim procedere ad denun-
ciationem, ut huiusmodi documentum impediatur; nisi*

*forte aliquis fieri posset existimare, quod statim per se-
rem admitionem posse huiusmodi mala impeditur. D.
Thomam secuti sunt Sorus, Canus, Sylvester, Lopez,
Ledefons, Reginaldus, Port, Joan, de la Crux, & alii
apud Dian. part. 1. trah. 4. ref. 2. qui id tenent de
omnibus delictis ad S. Officium spectantibus, etiam si
sunt de heresi formalis. Idem tenent de delicto sollicitationis,
& alii suscepis de heresi, Fagund, Molchus, Hombonus,
& alii apud Dianam cit. cum Leander cap. 30. num. 21. ita quod si in causa fidei, non liberetur ab opere denunciandi Inquisitoribus, in ut
denuncias Episcopo, non liberetur ab opere denunciandi Inquisitoribus; immo Episcopus tenetur illum ad
Inquisitoribus pro denunciatione remittere, Diana p. 4.
trah. 5. ref. 52. Leander trah. 5. de Panit. disp. 13.
an. 46. quia licet ex jure Episcopi in causa fidei possint
separata procedere contra hereticos, aut suspectos; in
Regnis Hispaniarum ex coniunctudine & privilegio
soli Inquisidores, nedum in causa sollicitationis, sed
etiam in ceteris causis fidei cognoscunt, & procedunt,
Episcopis affibitibus solum per procuratores, qui vo-
cati solent Ordinarii; quibus confitundinibus non deroga
tum Bulla Gregor. & multo magis non derogat deces-
sus, immo Fagund, & Poyr. apud Dianam cit. ad-
dunt, quod ut correctio judicetur non profutura, non
sufficiat fieri semel, sed fieri debet iterum, atque iterum,
quandiu iudiciorum prudenti speraret emenda; & at-
tendi debeat qualitas correcti, & corrigitur.*

*613 Respo. In delictis ad S. Officium spectantibus,
tam si sicut de heresi formalis, quam si sine sollicitationis,
& suspecta de heresi, omnino faciendam esse de-
nunciationem, nulla premissa correctionem fraterna, er-
iam si firmiter emendatio speraretur. Diana cit. & apud
ipsum Bonac. Sancius, Silvius, & alii. Ratio est, quia
in denunciatione Evangelica premittenda est correctio
fraterna, ex Glos. in cap. 2. de auctor. v. charitat. i.
iunimè in denunciatione judiciali, quia quidem est à
lega præcepta in peccato delicti, qualis est denunciatio
quoad delicta Inquisitionis; nam illa est præcisè in
gratiam fratris, quæ emendationem intendens; ista est magis
principaliter in gratiam legis, quæ punitionem inten-
dit, & bonum publicum, quod prevalere bono, & com-
modo privato fratris, ut loquitur Securus in 4. dist. 14.
art. 2. s. Primum art. F. v. num. 606.*

*614 Præterea in delictis hereticis, aut suscep-
tis de heresi, difficulter emendatio speratur, quia sunt sia
viscosa, & perniciosa Christianæ Republice, ut non
sit facilis per correctionem fraternam corrumpere
ex animo & inclinatione huiusmodi delinqutientum;
liquet experientia de maleficiis, & superstitionis, qui etiam
post punitionem, quod est plus, denunt solent in
similia delicta recidere, cum hoc solo discrimine, quod
accusati invigilent, & studant ad se occultandum;
quod magis posset publico bono.*

*615 Denique aperta via correctionis, secluderetur via
denunciationi; nam illi scientes, quod correctione de-
fenda, silent denunciandi, & punienti, & contra ve-
ro, quod ea recepta eximenterunt, singulare se libenter
correctionem acceptare, & ore gratias agere, se ex-
culpando de preterto ex ignorantia, aut inadvertentia,
sunt enim homines callidi, non hebetes.*

*616 His accedit Decr. SS. Inquisit. coram Alex. VII.
die 8. Iulii 1660. licet alias num. 249. relatum, per
alii apud Bord. in Trib. fidei cap. 30. n. 9. post tre-
mendum quis presumitur emendatus; et. num. 548. At, ut
hunc adverbio Bord. cit. hoc non procedat quod delicta
ad Inquisitionem spectantia. In edito enim Parmenti
apud ipsum ponitur s. 11. reponit sequens.*

Q U A R E S VII.

*617 An se editum non publicetur, adhuc mulier sol-
licitata reponit, o. hinc auris, o. hanc
misericordia qualifigatio easlo pessente al Sanci Officio,
e massime d'Exercit. sone remul come de sopra fato l'ifef-
se pene, e censure a denunciari, n'esse sensati da qual-
sivolta condizioni, e longezza di tempo; onde è ingan-
nano quelli, que perfusa, per offer transversi dici, qm
dici, e zone anni, non esser più obligati a denunciare
è casi al S. Officio; il che però è intende di quelli, que
non hanno mai soddisfatto, e denunciato.*

*R*espond. Affirmative, Diana part. 4. trah. 5. re-
sol. 4. & quia delictum sollicitationis est sus-
pectum de heresi, tunc tenetur denunciare sub mortali,
& sub excommunicatione late sententia, vel ex
ipso edito, quatenus est perpetuum ut in num. 249.
vel ex Decr. Univers. Inquisit. Roman. die 3. Janua-
rii 1623, apud Dianam cit. precipient sub excom-
municatione majori late sententia, denunciandos esse
hereticos, aut de heresi suspectos, intra duodecim dies
a notitia delicti, Inquisitoribus, vel locorum Ordina-
tiorum: vide, num. 643. quod Decretum esse perpetuum,
doceat Diana cit. contra Bordon, in Trib. fidei
cap. 30. num. 21. ita quod si in causa fidei, non
liberetur ab opere denunciandi Inquisitoribus, in ut
denuncias Episcopo, non liberetur ab opere denunciandi
Inquisitoribus, & alii officiales. Q. U. A. R. E. S. VIII.

*618 Cui facienda sit denunciationem Confessarii solli-
citantis, Inquisitoribus, an Episcopo, & an liberetur ad
denunciationem, ut huiusmodi documentum impediatur; nisi
forte aliquis fieri posset existimare, quod statim per se-
rem admitionem posse huiusmodi mala impeditur. D.*

*R*espo. In Regis Hispaniarum, tam in causa fidei,
sollicitationis, quam in ceteris causis fidei, denunciationem faciendam solli- Inquisitoribus, in ut
denuncias Episcopo, non liberetur ab opere denunciandi Inquisitoribus; immo Episcopus tenetur illum ad
Inquisitoribus pro denunciatione remittere, Diana p. 4.
trah. 5. ref. 52. Leander trah. 5. de Panit. disp. 13.
an. 46. quia licet ex jure Episcopi in causa fidei possint
separata procedere contra hereticos, aut suspectos; in
Regnis Hispaniarum ex coniunctudine & privilegio
soli Inquisidores, nedum in causa sollicitationis, sed
etiam in ceteris causis fidei cognoscunt, & procedunt,
Episcopis affibitibus solum per procuratores, qui vo-
cati solent Ordinarii; quibus confitundinibus non deroga
tum Bulla Gregor. & multo magis non derogat deces-
sus, immo Fagund, & Poyr. apud Dianam cit. ad-

*dunt, quod ut correctio judicetur non profutura, non
sufficiat fieri semel, sed fieri debet iterum, atque iterum,
quandiu iudiciorum prudenti speraret emenda; & at-
tendi debeat qualitas correcti, & corrigitur.*

619 Respo. In delictis ad S. Officium spectantibus,

Q U A R E S IX.

620 Episcopus sollicitans, cui sit denunciandus

*R*espond. Episcopos sollicitantes non esse denunci-
cios Inquisitoribus, sed Sedi Apostolice. Leander
trah. 5. de Panit. disp. 13. qu. 50. Thom. Harr. Ca-
strop. Fagund. & alii apud ipsum. Quia Episcopus
etiam in causa heresi non subditur Inquisitoribus, ex
cap. Inquisitor, de heresi in 6. & Trident. sess. 24.
cap. 5. de reformis his verbis:

*Cause criminales graviores contra Episcopos, etiam
heretici (quod abit) que depositiones, aut præcognitiones
sunt, ad ipso tantum Summo Rom. Pontifice cognoscantur,
& terminantur.*

*622 Nomine Episcopi licet veniant Episcopi titula-
res, item Episcopi electi, & à Sede Apostolica appro-
bati, licet non iam consecrati; minime si sint foliū
electi.*

*623 Pariter Sedi Apostolica sunt denunciandi Non-
ci, seu Legati Sedi Apostolice, & ieiuniū Officiales.
Illi autem dicuntur legati, ministri, seu officiales Se-
dis Apostolica, qui ad negotia ejusdem Sedis definiti-
sunt; minime, qui ad causas particulas quodique
à Sede Apostolica mutuantur. Quia isti non negotia
Sedis Apostolica, sed personarum particularium tra-
gent, licet autoritate Sedis.*

*Nec obstat, quod Inquisitores habeant à Summo
Pontifice delegationem specialiter contra omnes; quia
sub delegatione procedendi contra quascunque perso-
nas cuiuscumque dignitatis, & quibuslibet generalibus
verbis, non comprehenduntur Episcopi, nisi expresse
& specialiter de Episcopis in commissione facta fuerit
mentio. Ita Leander cit.*

Q U A R E S X.

624 Inquisitor sollicitans, cui sit denunciandus

*P*enia, & Emericus apud Leandrum cit. quæst. 51.
qui tenent, Inquisitores numerari inter delegates
Sedi Apostolica, & eius officiales, consequenter do-
cent esse denunciandos Sanctæ Sedi.

*Simanchas vero, qui tenet, esse subdelegatos, &
Commissarios Inquisitoris Generalis, doceat esse Inqui-
sitor Generali, seu Supremo Tribunalis Inquisitio-
nibus denunciandos.*

Q U A R E S XI.

*625 An Generales Ordinum sunt denunciandi Inqui-
sitoribus, & a quo puniendi?*

*R*espond. esse denunciandos Inquisitoribus, ut pater
R ex verbis Bulle Gregor. Regulares cuiuscumque di-
gnitatis, & prominentes, an quovis privilegio mun-
ti exstant.

*626 Quantum ad punitiōnē verō, Sord. in Sa-
cro Trib. cap. 27. num. 27. & apud Dianam part. 4.
trah. 2. ref. 23. uterque Rod. Penia, & Navar. vol-
unt, quod denunciatione acceptata, non possint ul-
terius procedere contra Generales, sed debeat Sedi
Apostolicam monere, ut decernat, quid agendum. Id
colligunt ex cap. Inquisitores 16. in 6.*

*Si tamen Inquisitores ipsi, Episcopos, vel alios Su-
periores Prelatos scirent, vel invenirent circa cri-
men heretici commissari, aut eos de bono diffamarat ex-
istere, vel suspectos, id tenebuntur Sedi Apostolica de-
nunciandi.*

*627 Respo. posse Inquisitores contra Generales pro-
cedere, Diana cit. & Freitas, non quia prefatum capi-
tul. Inquisitores, solum excepti Episcopos, ut dicunt
Diana, & Freitas; sed primò, quia Greg. XV. pos-
sunt, quia habent iter agere ante terminum, eam non
libero à mortali si non denunciet, ante
quā spēre terminus. Sicut non liberatur à mortali,
si intra tempus quo obligat preceptum confessionis,
& communionis annua, prævidens impedimentum futu-
rum, verbi gratia, inopiam Confessorum, & no-
præveniat. Diana part. 4. trah. 5. ref. 29. contra Jo-
annem Sancium.*

*628 Quantum ad culpabiliter elapsi, incidit in
excommunicationem majorem late sententia, à qua
a nullu potest absolvī, nisi facta denunciatione; sicut
sunt absolvī non potest, nisi facta restitutio; & al-
terius tempus in ea perdurat peccatum mortale, &
obligatio denunciandi.*

*629 Hoc autem limitat Diana p. 1. nr. 4. ref. 27.
cum Zanard. Rod. & aliis, nisi urgeat necessitas
communis, & persona sit timorata conscientia, ac
promittat quāpridem denunciare; & universaliter,
si adit causa, ob quam prudens Confessarius ju-
dicer, denunciationem esse differendam. Idem ait Na-
var. apud Dianam cit. de heretico.*

QUE

QUÆRES XIII.

640 *Mulier insidit in excommunicationem ob denunciationem omisam, modo penitentis accedit ad Confessarium, promittens se falsam denunciaturam. An possit absolviri?*

*Uetus apud Dianam part. 4. tract. 5. ref. 35. affir-*mat, posse absolviri virtute Bullæ Crucis, aut privilegiorum à Religiosis. 1. quia retinet rem alienam, potest bis; aut ter absolviri cum proposito restituendi, 2. qui contumax, eo quod non vult ad judicium venire, potest absolviri, si det cautionem de stando iudicio. Ita qui promisit denunciare.

Respond. eum Diana cit. negat, ratione censuram non potest quis à peccatis absolviri, nisi prius à censuris; & quia à censuris non potest quis absolviri per Bullam, nisi satisfacta pars, sequitur, quod talis mulier non possit absolviri, nisi prius denunciat; idque præferim in causa S. Officii, utpote que spectant ad fidem.

QUÆRES XIV.

641 *Mulier ipsa, qua incidunt in excommunicationem ob omisam denunciationem, an falsa denunciatione possit a qualibet Confessario absolviri?*

Affirmat Lopus part. 1. lib. 5. art. 3. diff. unic. p. 10. A quia referatio hujus censura tamdiu perseverat, quamvis onus denunciandi; unde exprimat satisfacta pars, aut mortuo denunciando: id suadet ex verbis eius, que esse solent:

E dalla detta femminica, e pene, nelle quali incorrano i disobeienti, nissuno, se non da Noi, o dal Supremo Tribunale del Santo Officio, para effere absolu, se primi non avera sodisfatto al S. Officio. Resps. non potest a qualibet Confessario absolviri; bene vero virtute Bullæ, aut à Regularibus virtute privilegiorum. Bordon. in S. Trib. cap. 30. num. 10. Ratio primi, quia talis excommunicatione est referata Pontifici, & Inquisitoribus, præterea ex Decr. die 3. Januarii 1623, relata num. 617.

Præterea frustrane est referatio, si cessante onere denunciandi, censura jam incurva posset à qualibet, etiam non privilegiato, absolviri; nam non habetur effectum ante satisfactiōnem; quia scelus referatio, censura imposta ad satisfactiōnem, non potest ante satisfactiōnem partis nolentis absolviri; sicut potens, & nolens restituere, absolviri non potest, quamvis furtum non sit referatum: nec effectum haberet posse, quia tunc cessaret. Verba autem edicti solū dicunt, quod non possit absolviri, nisi prius denunciat; minime quod facta denunciatione, absolviri possit à qualibet Confessario, etiam non privilegiato.

Ratio secundi, quia satisfacta parte, Regulares habent privilegia absolvendi ab omnibus referatis Pontifici, exceptis contentis in Bulla Cœna; & multo magis certi Confessarii virtute Bullæ Crucis.

642 *Hinc rectè adverti Diana cit. ref. 39. tam in hoc, quam in ceteris casibus Inquisitionis, eos, qui negligenter denunciant, quando posita denunciavit, non teneri Inquisitoribus negligenter facer, nec cum eis pro absolutione conficeri; quia jam possunt à Regularibus, & à certi virtute Bullæ absolviri. Quod valde facilitat negligentes ad denunciandum: & debent ad hoc Confessarii attendere, ne penitentem hujusmodi deterrant, & à denunciando impediant.*

Ex his colligis, mulierem sollicitatam, extinto onere denunciationis, quatenus v. g. Confessarius est mortuus, aut ex alio capite, posse ut supra absolviri. Leander tract. 1. de Penit. diff. 13. qu. 59.

QUÆRES XV.

643 *Mulier incidit in excommunicationem ob omisam denunciationem, modo ei supervenit legitimum impedimentum: An possit absolviri?*

Rsp. Posse absolviri à privilegiatis, vel virtute Bullæ, ad reincidentiam, & cum promissione denunciandi impedimento cessante; quo quidem celiante, non denunciando denoue reincidit in culpm, & censuram

referatam. Ratio est, quia durante legitimo impedimento non obligat satisfactio partis; non tamen extinguitur, sed suspenditur, nisi adit caput, quo extinguitur obligatio denunciandi. Suaderet à pari de eo, qui sit in culpa ad restituendum; & potest evadit impotens, qui potest absolviri durante impotentiā.

Durante autem impedimento, v. gr. infirmitate, &c. non tenetur quis denunciare per alium, v. gr. per Confessarium, quia obligatio denunciandi est personalis. Imò, si quando primò habuit notitiam sollicitationis, aderat impedimentum, tunc eo durante potest à qualibet simplici Confessario absolviri cum promissione, ut denunciet impedimento cessante: quia tunc nec habetur referatio, nec delictum non denunciando.

Præpond. eum Diana cit. negat, ratione hujusmodi mulierem absolvire, si impedimentum est duratum per paucos dies, in quibus non urgeat necessitas Communionis; sed tunc eam monere de obligatio denunciandi, & ci absolutionem negare: si vero necessitas urgeat, debet eam absolvire, supradictam promissionem exigendo.

CAPUT XIII.

De 12. & ultima Clauilia.

645 *Quod si hoc officium prætermiserint, vel præteri tives docerint non teneri ad denunciandum Confessarios sollicitantes, seu tractantes, ut supra, item locum Ordinarii, & Inquisitoribus illos pro modo culpa punire non negligant.*

Confessarii non monentes suis penitentes de onere denunciationis, aut docentes non teneri, peccant mortaliter, ut patet per illam particulam mandantem, in 10. clauilia apostolam num. 589. & ulterius incurrit penas ab Alex. VII. & Paulo V. fulminatas, num. 248. & 350. relatas.

646 Et idem dico de cunctis Superioribus, & Religious, qui suos penitentes, aut consilium petentes non monent de onere denunciationis, aut os docent non teneri in delictis Sancti Officii, etiam de levi suspectis, ut constat ex ipsis decretis cit.

QUÆRES.

648 *Confessarius, postquam sollicitavimus mulierem, sciens eam denunciavimus, ut id evadet, fecit, ut confiteretur cum alio Confessario, cum habere autoritatem ex S. Officio, siue haud amplius obligari: hinc ille alius Confessarius ex condito idem fingens, exceptio mulieris confessionem. Queritur, quomodo se gerere debet tertius Confessarius cum hac muliere?*

Rsp. Debere eam monere ad denunciandum Confessarium sollicitantem, manifestando Tribunali utriusque Confessarii dolum. Sequitur ex Decreto de num. 249.

CAPUT XIV.

De qualitate delicti sollicitationis.

649 *An Confessarius sollicitans sit suspectus de basi?*

650 *Confessarius in actu confessionis sollicitans ad inhonestam est suspectus de heresi, quia specialiter adversatur fini principali Sacramenti penitentiae, qui est peccatorum remissio, dando (ut ait Greg.) pro medicina venenum; & si videtur, quod male tentat de Sacramento Penitentiae.*

651 *Eadem ratione Confessarius, qui in confessione sollicitat ad alia crimina est suspectus de heresi. Alberghinus in man. qualif. pag. 136. Pegna, Freitas, & alii contra Alderete, Port. & Bonacini. apud ipsum. Non incurrit tamen penas à Pontificibus contra sollicitantes fulminatas, quia haec penae sunt contra sollicitantes ad inhonestam fulminatae, ob specialiter turpitudinem sollicitationis, quatenus sollicitatio ad inhonestam est valde periculosa, & confessionem maxime odiosam reddens. Diana part. 4. tract. 5. refol. 17. No-*

cas.

cas incivis sollicitans ad inhonestam in aliis Sacramentis; quia cum talis sollicitatio in aliis Sacramentis non sit in facilis, Pontifices casus inflexere contra sollicitantes in confessione. Diana cit. refol. 16.

652 *Est suspectus de fide Confessarius, si sollicit immediate ante, vel post; quia sic sollicitans censeatur in confessione sollicitare. Diana cit. refol. 50. contra Soufam, qui dicit, eum non esse de fide suspectum: quia dum in actu confessionis non sollicitavit, sed sollicitationem disfuit, aut anticipavit, dat intelligere, se non luita integratam confessionis commaculare.*

653 *Similiter et suspectus de fide Confessarius sollicitans ex occasione, aut praetextu confessionis, vel simulando confessionem; quia Sacramento abutitur, eique injuriam infert. Diana cit. refol. 50.*

654 *Confessarius sollicitans in Confessionario, non ex praetextu, nec occasione confessionis, nec simulando confessionem, est suspectus, & abjurare debet, Diana p. 4. cit. refol. 50. & p. 10. tr. 14. ref. 51. contra Carrenam, quia Greg. XV. postquam recensuit septem capita sollicitationis, inter quae est sollicitatio in Confessionario absoque occasione, aut praetextu confessionis, ut in n. 522, immediate sequitur, & injungit Inquisitoribus: Ut super his contra predictas simili vel separatis in omnibus, prout in eis fides, &c. inquirant, & procedant. His accedit praxis, tam Inquisitionis Romanæ, ex Diana cit. quam Inquisit. Hispaniz, ex Alberghino cit. p. 233. num. 6. quia hujusmodi Confessarii habent suspecti de fide, & abjurant: quoniam iuria loci redundant in Sacramentum, cuius locus est Tribunal. Dantur igitur suspecti suspitione ex presumptione juris de jure: v. n. 603. Carena vero negat esse suspectum, quia ex sola ratione loci nulla suspicio oritur,*

655 *In cassibus, in quibus Confessarius sollicitans est suspectus, esse suspectum de vehementi, in praxi servat Inquisitio Rom. de levi Inquisitio Hispana.*

656 *Mulier tamen Confessarium sollicitans non est suspecta de heresi, 1. quia non accedit ad Confessarium animo se accusandi, & Sacramentum penitentie suscipiendo; 2. adeoque cum nullum sit Sacramentum iniustum, nullus est Sacramentum abusus; ut pater de illo, qui ad Confessarium callidè accedit animo cum inducendi ad compositionem, & futrum, 2. quia nullum est jus, quod cum præsumat suspectum. Dispar autem est ratio de sacerdote penitentem sollicitante, quia penitentis vel supponit accedit animo confitendi, & Sacramentum penitentie suscipiendo, & sic accedit pro sacramentali confessione; ac proinde Confessarius sollicitans ad in honesta, aut ad alia crimina, vel in aliis Sacramentis, dicitur Sacramento abuti, & inde suspectus de heresi, quamvis penitentis sollicitationi confessant, & Sacramentum minime perficiat: v. n. 494.*

Etenim Confessarius sollicitans ad in honesta, est suspectus de heresi, nescio ex vi Bullæ Greg. XV. verum etiam independenter ab illa, sicut est suspectus sollicitans ad alia crimina ob abusum Sacramenti.

Vel sollicitans supponit facta à Confessario in confessione extra occasionem confessionis, vel quando Confessarius in confessione à muliere sollicitatus confitit. Et tunc adhuc est disparitas, quia licet in neutro casu habeatur initium Sacramenti, nec Sacramentum, cum pariter mulier non accedit animo se accusandi; in priori tamen casu habetur suspicio ex presumptione juris de jure, per recensita verba Greg. XV. non sio in posteriori; quia nullum habetur jus, quod mulierem sollicitantem suspectam presumat: v. num. 603.

EXAMEN ORDINANDORUM, PRÆDICATORUM, ET MISSIONARIORUM. TOMUS TERTIUS COMPLECTENS

SACRAMENTUM ORDINIS, ET SACROSANTUM SACRIFICIUM MISSÆ, insuper aptas, atque expeditas regulas ad Apo- stolicum Sacrae Concionis & Missionis ministerium rite exercendum.

ACCESSIT NOVISSIME

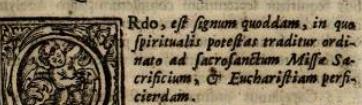
EXAMEN CONCILIORUM, & EXAMEN RITUUM.

PARS PRIMA.

Examen Ordinandorum.

CAPUT I DE SACRAMENTO ORDINIS.

Quid & quatuorplex sit Ordo.

1. quia ultimi tres immediatius ordinant homines ad sacrificium Missæ, & Eucharistiam conscientiam; 2. quia in Ecclesia Latina habent annexum votum soleme castitatis, ita ut impedian, & diriman matrimonium; 3. quia obligant ad divinum Officium recitandum; 4. quia maiores non possunt suscipi plures eodem die, sed unus, nec Subdiaconatus simul cum minoribus; neque suscipi possunt, nisi sex Sabbatis, videlicet, quatuor anni temporum, Sabbatho ante Dominicam Passions, quod dicitur Sibienses, & Sabbatho Sancto, nisi adit dispensatio Papæ; minores vero suscipi possunt omnes quatuor eadem die, & non tantum in recensitis sex Sabbatis, sed etiam quolibet die Dominicæ, vel festo de praecerto, in modo ex consuetudine in die Veneris ante dicta sex Sabbathi, vel in feria quarta quartorum temporum, n. 26. 5. denum, qui majoribus initiati possunt solemniter, & ex officio sacra vaia nuda manu tangere, non ita minoribus initiati, nisi ex commissione, & necessitate.

Non peccant autem aliqui Ordine minori, aut prima tonsura initiati, nuda manu tangentia sacra vaia, in quibus non sit Eucharistia. Item nec laici, aut formicæ, peccant mortaliter, nisi adit contemptus; sed veniam-